

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ทะลายปาล์มน้ำมัน
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทะลายปาล์มน้ำมัน ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ทะลายปาล์มน้ำมัน ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

๒. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ทะลายปาล์มน้ำมัน มาตรฐานเลขที่ มกษ. 5702-2562 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประภัตร โพธสุธน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

ทะลายปาล์มน้ำมัน

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ใช้กับทะลายปาล์มน้ำมัน (oil palm bunch) ซึ่งได้มาจากพืชที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Elaeis guineensis* วงศ์ Arecaceae ชนิดที่ผลิตเป็นการค้า ได้แก่ ลูกผสมเทเนอรา (tenera) และลูกผสมที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ระหว่าง *Elaeis guineensis* กับ *Elaeis oleifera* เพื่อจำหน่ายในลักษณะของทะลายปาล์มสด (fresh fruit bunch)

2. นิยาม

- 2.1 ทะลายปาล์มสุกเต็มที่ (fully ripe bunch) หมายถึง ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มหรือสีแดง และเนื้อปาล์ม (mesocarp) มีสีส้ม มีจำนวนผลร่วงอย่างน้อย 10 ผลต่อทะลาย ณ จุดรับซื้อ ทะลายปาล์มมีความสมบูรณ์ มีผลปาล์มน้ำมันที่ติดอยู่กับทะลายมากกว่า 50% ของทะลาย ทั้งนี้ ต้องเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน เมื่อมีผลปาล์มร่วงหล่นจากทะลายที่โคนต้นอย่างน้อย 5 ผลต่อทะลาย
- 2.2 ทะลายปาล์มสุก (ripe bunch) หมายถึง ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มแดงหรือสีแดงม่วง และเนื้อปาล์ม (mesocarp) มีสีเหลืองส้ม มีจำนวนผลร่วงน้อยกว่า 10 ผลต่อทะลาย ณ จุดรับซื้อ ทั้งนี้ ต้องเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน เมื่อมีผลปาล์มร่วงหล่นจากทะลายที่โคนต้น 1 ผลถึง 4 ผลต่อทะลาย
- 2.3 ทะลายปาล์มไม่สุก (unripe bunch) หมายถึง ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มแดงหรือสีแดงม่วง เนื้อปาล์ม (mesocarp) มีสีเหลืองอ่อน ไม่มีผลร่วง
- 2.4 ทะลายปาล์มสุกมากเกินไป (overripe bunch) หมายถึง ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีแดงเข้ม มีจำนวนผลร่วงมากกว่า 50% ของทะลาย ณ จุดรับซื้อ
- 2.5 จุดรับซื้อ (collection center) หมายถึง สถานที่รับซื้อหรือขายทะลายปาล์ม ได้แก่ ลานเทคนิครวบรวมทะลายปาล์มน้ำมัน หรือโรงงานสกัดน้ำมัน

3. คุณภาพ

3.1 ข้อกำหนดขั้นต่ำ

3.1.1 ทะลายปาล์มน้ำมันทุกชั้นคุณภาพต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะมีข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละชั้นคุณภาพ และเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้ตามที่ระบุไว้

- 1) ลักษณะตรงตามพันธุ์
- 2) เป็นทะลายปาล์มสุกเต็มที่ และ/หรือทะลายปาล์มสุก ตามนิยามข้อ 2.1 และ 2.2
- 3) ไม่มีทะลายปาล์มไม่สุกหรือทะลายปาล์มสุกมากเกินไป
- 4) มีความสด โดยต้องขนส่งทะลายปาล์มน้ำมันถึงจุดรับซื้อ ภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากเก็บเกี่ยว
- 5) ไม่มีการร่อนน้ำ หรือการปฏิบัติใดๆ ที่ทำให้ผลร่วงอย่างไม่เป็นตามธรรมชาติ
- 6) ไม่มีโคลน ทราาย หรือสิ่งสกปรก ปนเปื้อนในทะลายปาล์มน้ำมันมากกว่า 50% ของทะลาย และไม่มีการผสมด้วยทราายหรือสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ
- 7) ไม่มีความเสียหายจากศัตรูพืชมากกว่า 30% ของทะลาย
- 8) ไม่มีทะลายปาล์มน้ำมันที่มีผลดิบ (parthenocarpic fruits) และ/หรือมีความผิดปกติด้านขนาด และความหนาแน่นของทะลาย มากกว่า 50% ของทะลาย
- 9) ก้านทะลายยาวไม่เกิน 5 cm (เซนติเมตร)

3.1.2 การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันต้องเป็นไปตาม มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน และมีการขนส่งที่เหมาะสม เพื่อให้ผลผลิตอยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงจุดรับซื้อ

3.2 การแบ่งชั้นคุณภาพ

ทะลายปาล์มน้ำมันตามมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ แบ่งเป็น 3 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ชั้นพิเศษ (Extra Class)

ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดีที่สุด มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่า 90% และทะลายปาล์มสุกไม่เกิน 10% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น (lot) และ/หรือ มีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย (oil/bunch) มากกว่า 26% และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมัน^{1/} (Oil Extraction Rate; OER) มากกว่า 22%

3.2.2 ชั้นหนึ่ง (Class I)

ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดี มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่า 80% และทะลายปาล์มสุกไม่เกิน 20% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือมีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลายมากกว่า 23% ถึง 26% และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมันมากกว่า 20% ถึง 22%

---

¹ อัตราการสกัดน้ำมันเท่ากับ 0.855 เท่าของสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย โดยอ้างอิงจาก The French Agricultural Research Centre for International Development (CIRAD)

3.2.3 ชั้นสอง (Class II)

ทะลายปาล์มน้ำมันในชั้นนี้รวมทะลายปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพไม่เข้าชั้นที่สูงกว่า แต่มีคุณภาพตามข้อกำหนดขั้นต่ำที่กำหนดในข้อ 3.1 มีทะลายปาล์มสุกเต็มที่ไม่น้อยกว่า 70% และทะลายปาล์มสุกไม่เกิน 30% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือมีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย 21% ถึง 23% และ/หรือมีอัตราการสกัดน้ำมัน 18% ถึง 20%

หมายเหตุ

(1) อัตราการสกัดน้ำมัน (ข้อ 3.2) ในมาตรฐานนี้ไม่รวมถึงน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (palm kernel oil) ซึ่งมีค่า 2% ถึง 5%

(2) การแบ่งชั้นคุณภาพ (ข้อ 3.2) ในมาตรฐานนี้ คู่ค้าอาจมีการเรียกชื่อชั้นทางการค้าที่แตกต่างกันขึ้นกับความต้องการของลูกค้าหรือตามข้อกำหนดที่มีเนื่องมาจากฤดูกาล

4. เอกสารกำกับสินค้า

ข้อความในเอกสารกำกับสินค้า ต้องอ่านได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวง โดยมีข้อกำหนดอย่างน้อย ดังนี้

- 1) ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต หรือผู้รวบรวม
- 2) น้ำหนักสุทธิ เป็น kg (กิโลกรัม) หรือ t (ตัน)
- 3) ชั้นคุณภาพ

5. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

การแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดลักษณะของเครื่องหมาย การใช้เครื่องหมาย และการแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2553 และประกาศสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

6. สารปนเปื้อน

ชนิดและปริมาณสารปนเปื้อนให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายหรือมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง

7. สารพิษตกค้าง

ชนิดและปริมาณสารพิษตกค้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ มกษ. 9002 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด และ มกษ. 9003 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

8. สุขลักษณะ

การผลิตและการปฏิบัติต่อทะเลสาบปาล์มน้ำมันต้องเป็นไปตาม มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน หรือได้รับการรับรองตาม มกษ. 5904 หรือมาตรฐานที่เทียบเท่า

9. การชักตัวอย่างและวิธีวิเคราะห์

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายหรือมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง หรือภาคผนวก ข

ภาคผนวก ก
ภาพแสดงตัวอย่างทะเลาะปาล์มน้ำมัน

1) ทะเลาะปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้ม

2) ทะเลาะปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีแดง

ภาพที่ ก.1 ทะเลาะปาล์มสุกเต็มที่

1) ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีส้มแดง

2) ทะลายปาล์มที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกสีแดงม่วง

ภาพที่ ก.2 ทะลายปาล์มสุก

1) ทะลายปาล์มไม่สุก
(ข้อ 3.1.1 (3))

2) ทะลายปาล์มสุกมากเกินไป
(ข้อ 3.1.1 (3))

3) ทะลายปาล์มที่มีโคลน ทราข หรือสิ่งสกปรก
ปนเปื้อนมากกว่า 50% ของทะลาย
(ข้อ 3.1.1 (6))

4) ทะลายปาล์มที่ได้รับ ความเสียหายจากศัตรูพืช
มากกว่า 30% ของทะลาย
(ข้อ 3.1.1 (7))

5) ทะลายปาล์มที่มีผลลีบ
(ข้อ 3.1.1 (8))

6) ทะลายปาล์มที่ก้านยาวมากกว่า 5 cm
(ข้อ 3.1.1 (9))

ภาพที่ ก.3 ตัวอย่างทะลายปาล์มน้ำมันที่ไม่ผ่านข้อกำหนดขั้นต่ำ (ข้อ 3.1.1)

ภาคผนวก ข

การชักตัวอย่างและวิธีวิเคราะห์

ข.1 การชักตัวอย่าง

ข.1.1 แผนการชักตัวอย่างสำหรับการตรวจด้านคุณภาพ

ให้สุ่มตัวอย่างทะเลาะปาล์มน้ำมันอย่างน้อย 10% ของน้ำหนักทะเลาะปาล์มทั้งหมด

ข.1.2 แผนการชักตัวอย่างสำหรับการตรวจด้านความปลอดภัย

ข.1.2.1 แผนการชักตัวอย่างสารปนเปื้อน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง

ข.1.2.2 แผนการชักตัวอย่างสารพิษตกค้าง ให้เป็นไปตามข้อกำหนด มกษ. 9025 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง วิธีชักตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารพิษตกค้าง

ข.1.3 การเตรียมตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการ

กรณีส่งห้องปฏิบัติการต้องเก็บในภาชนะที่ปิดได้ ระบุข้อมูลชัดเจน อ่านได้ และติดแน่น ดังนี้

- 1) ชื่อตัวอย่าง ชนิด พันธุ์ (ถ้ามี) ชั้นคุณภาพ
- 2) ชื่อผู้ส่งสินค้า (consignor)
- 3) สถานที่ชักตัวอย่าง
- 4) วัน เวลาที่ชักตัวอย่าง
- 5) รหัสตัวอย่างและรุ่น
- 6) ลายมือชื่อของผู้ชักตัวอย่าง
- 7) วิธีการชักตัวอย่าง
- 8) สภาพแวดล้อมขณะชักตัวอย่างที่จะมีผลต่อการวิเคราะห์
- 9) ชื่อห้องปฏิบัติการทดสอบ (กรณีที่เป็น)

ควรส่งตัวอย่างให้ถึงปลายทางเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวอย่างเสียหาย

ข.2 วิธีวิเคราะห์

ข.2.1 วิธีวิเคราะห์ด้านคุณภาพ น้ำมันกสุทติ และเอกสารกำกับสินค้า

ข.2.1.1 การตรวจพินิจ

ให้สุ่มตัวอย่างทะเลาะปาล์มน้ำมันอย่างน้อย 10% ของน้ำหนักทะเลาะปาล์มทั้งหมด และนำไปตรวจสอบคุณภาพตามข้อกำหนดขั้นต่ำ (ข้อ 3.1) และเปอร์เซ็นต์ความสุก (ข้อ 3.2)

ข.2.1.2 สัดส่วนน้ำมันต่อทะเลาะ (ข้อ 3.2)

วิธีวิเคราะห์สัดส่วนน้ำมันต่อทะเลาะให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีที่เทียบเท่า

ข.2.1.3 น้ำหนักสุทธิ

ชั่งน้ำหนักทะเลาะปาล์มน้ำมันเพื่อหาน้ำหนักสุทธิเปรียบเทียบกับข้อมูลที่แจ้งในเอกสารกำกับสินค้า (ข้อ 4)

ข.2.1.4 เอกสารกำกับสินค้า

ตรวจสอบความถูกต้องในเอกสารกำกับสินค้า (ข้อ 4)

ข.2.1.5 การจำแนกผลิตภัณฑ์บกพร่องด้านคุณภาพ และเอกสารกำกับสินค้า

ตัวอย่างถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์บกพร่อง เมื่อผลการวิเคราะห์ตามข้อ ข.2.1.1 ถึง ข้อ ข.2.1.4 ไม่เป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่งของข้อกำหนดข้อ 3 และ 4

ข.2.2 วิธีวิเคราะห์ด้านความปลอดภัย

ข.2.2.1 สารปนเปื้อน (ข้อ 6)

วิธีวิเคราะห์ปริมาณสารปนเปื้อนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีที่เทียบเท่า

ข.2.2.2 สารพิษตกค้าง (ข้อ 7)

วิธีวิเคราะห์ปริมาณสารพิษตกค้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีที่เทียบเท่า

ข.2.2.3 สุขลักษณะ (ข้อ 8)

1) ตรวจสอบการผลิตและการปฏิบัติต่อปาล์มน้ำมันหรือตรวจใบรับรองตาม มกษ. 5904 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับปาล์มน้ำมัน หรือมาตรฐานที่เทียบเท่า

2) ตรวจใบรับรองตาม มกษ. 9037 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับลานทะเลาะปาล์มน้ำมัน หรือมาตรฐานที่เทียบเท่า

ข.2.3 การยอมรับรุ่น

รุ่น (lot) ของทะเลาะปาล์มน้ำมันจะยอมรับได้เมื่อ

1) ไม่พบว่ามีผลิตภัณฑ์บกพร่อง ตามข้อ ข.2.1.5

2) ไม่พบตัวอย่างใดตัวอย่างหนึ่งที่มีน้ำหนักสุทธิต่ำกว่าที่ระบุไว้ในเอกสารกำกับสินค้า

3) สารปนเปื้อน สารพิษตกค้าง และสุขลักษณะ เป็นไปตามข้อกำหนด 6 ถึง ข้อ 8